Arie Oosterlee

Arie Oosterlee is geboren op 24 december 1890 in Franeker. Zijn vader was daar leraar. Hij trouwt op 4 januari 1917 te Nijmegen met Cornelia Carolina Haspels. Ze kregen vijf kinderen. Eén van zijn kinderen was Pieter Oosterlee. Arie wordt directeur van de protestants-christelijke kweekschool 'De Klokkenberg' in Nijmegen, een functie die zijn vader eerder ook bekleedde. Wim Mortier, een scout uit Zeeland, wordt leerling op zijn school.

Hij raakt betrokken bij Scouting omdat zijn zoon Pieter scout wordt bij de Groenewoudgroep. De groep was onderdeel van de Nederlandsche Christelijke Vereeniging van Padvinders (NCVP). De NCVP werd in 1935 opgericht en was een voortzetting van de CJMV-padvinderij (Christelijke Jonge Mannen Padvinders Vereeniging in Nederland), die werd opgericht in 1927 in Den Haag. Zowel de CJMV-padvinderij als de NCVP waren aan de NPV gelieerd in federatief verband.

Het Padvindersgezin van onzen H.K.C. voor Voortrekkers, den heer A. Oosterlee waarvan alle leden actief in de Beweging werkzaam zijn.

Arie wordt lid en later voorzitter van de plaatselijke afdeling van de NCVP in Nijmegen. Toen de jongens van zijn kweekschool een Scoutinggroep op wilden richten, werd hij groepsleider en oubaas van groep 4, de Klokkenberggroep (NCVP). Hij hield deze functie toen de groep later samenging met de Groenewoudgroep. Het hele gezin Oosterlee is uiteindelijk betrokken bij Scouting. Zijn zoons Hans en Kees werden in december 1937 welkom geheten in *De Verkenner, officieel orgaan van de Padvindersbeweging in Nederland* als verkenner bij de groep. Oostelee is in 1937 ook oubaas van de Prins Bernhardstam in Bingen am Rhein.

In 1934 wordt hij districtscommissaris van het district Arnhem van de NPV. Later wordt hij daarnaast Hoofdkwartierscommissaris voor Voortrekkers en voor Verkenners. Hij was leider van het Nederlands Contingent voor de Wereld Jamboree in 1937. Hij wordt hiervoor onderscheiden als Ridder in de Orde van Oranje Nassau. Hoofdverkenner Rambonnet treedt in 1937 af en de N.P.V. en K.V. richten samen de Nationale Padvindersraad op, waarvan Prins Bernhard voorzitter wordt. Arie Oosterlee wordt hoofdcommissaris van de N.P.V. en mr. René Höppener van de Katholieke Verkenners. Aan Arie is in mei 1938 de Zilveren Wolf uitgereikt.

Op 2 april 1941 wordt Scouting door de bezetter verboden. Door heel Nederland werden veel commissarissen van Scouting direct na het verbod gevangen gezet en verhoord. Onder hen was ook Oosterlee. Hij werd gevangen gezet in het Oranjehotel in Scheveningen, samen met anderen. In het dagboek van de Julianagroep uit Katwijk schrijft Huib van der Maden over de commissarissen van het district Leiden, waaronder Commissaris de Boer, die opgepakt en verhoord worden, en Oosterlee die hij is tegengekomen in Den Haag. Later zou Oosterlee nogmaals gearresteerd worden.

Zoon Pieter was student medicijnen in Groningen, maar woonde sinds 1940 bij zijn ouders in Nijmegen. Pieter werkte voor het verzet in de Betuwe als vertegenwoordiger van de Landelijke Organisatie voor Hulp aan Onderduikers (LO). Hij zorgde voor persoonsbewijzen en Ausweise en hielp geallieerde piloten te ontsnappen. Tijdens een van deze pogingen werd hij op 22 oktober 1944 door de Duitsers gevangen en een dag later doodgeschoten tijdens een vluchtpoging.

Op 21 september 1944 is de Waalbrug in Nijmegen ingenomen en kunnen scouts weer hun uniform aantrekken. De padvinders, verkenners en voortrekkers melden zich die dag bij Kweekschool de Klokkenberg waar hoofdcommissaris en districtscommissaris Arie Oosterlee van de NPV directeur is. Ook de districtscommissaris van de Katholieke Verkenners Leo van der Kun is hier. Direct na de bevrijding van Zuid Nederland neemt Oosterlee de taak op zich om Scoutingactiviteiten te gaan coördineren.

Hij kon nog maar kort die rol vervullen want hij werd chef van de dienst Vorming Buiten Schoolverband met Jo Cals als staatssecretaris. Ook Marie Noël, actief bij Scouting in Roermond, is betrokken bij de erkenning van vorming buiten schoolverband in haar rol bij de Onderwijsraad. Arie wordt in september 1945 Directeur-generaal van Vorming buiten Schoolverband bij het Ministerie van Onderwijs, Kunsten en Wetenschappen in Den Haag. Op dat moment neemt hij ook afscheid als hoofdcommissaris maar blijft wel lid van de Raad van de Vereniging.

Hij is overleden op 28 juli 1950 in Den Haag.

Meer informatie

Arie Oosterlee (1890 - 1950) - Genealogy (geni.com)
Geboorte Arie Oosterlee op 24 december 1890 » Open Archieven
Weest paraat; officiëel orgaan van de Nederlandsche Padvinders, jrg 16, 1932, no 8, 1932 » 1932-09 - Pag. 14 | Delpher
Weest paraat; officiëel orgaan van de Nederlandsche Padvinders, jrg 18, 1934, no 8, 1934 » 1934-09 - Pag. 14 | Delpher
Weest paraat; officiëel orgaan van de Nederlandsche Padvinders, jrg 21, 1936, no 1, 1936 » 1936-01 - Pag. 11 | Delpher
Weest paraat; officiëel orgaan van de Nederlandsche Padvinders, jrg 22, 1937, no 4, 1937 » 1937-04 - Pag. 1 | Delpher
Weest paraat; officiëel orgaan van de Nederlandsche Padvinders, jrg 22, 1937, no 6, 1937 » 1937-06 - Pag. 12 | Delpher

Bij het afscheid van oubaas Oosterlee als Hoofdcommissaris

Oubaas Oosterlee werd door den Oud-Hoofdverkenner als Hoofdcommissaris aangezocht op een ogenblik, dat het de N.P.V. bijzonder goed ging.
Z.K.H. Prins Bernhard had zich tot grote vreugde van de gehele Padvinderswereld bereid verklaard de functie van Koninklijk Commissaris te vervullen. De Jamboree was een ware triomph van de padvindersbeweging in ons land geworden en de publieke opinie was geheel ten gunste van de Padvinders gekeerd. Er was een prettige onderlinge verhouding tussen de leden van de Nationale Padvindersraad en tussen de Hoofdkwartiercommissarissen onderling. Kortom, de algemene toestand liet niets te wensen over. Dank zij zijn persoonlijke eigenschappen wist de H.C. heel spoedig het vertrouwen te winnen van de gehele Beweging, waartoe het feit, dat hij al zijn vrije tijd en meer nog dan dat, besteedde aan het werk voor de padvinders, veel heeft bijgedragen. Op zichzelf was het een moeilijk en ondankbaar werk om de taak van den Oud-Hoofdverkenner over te nemen. Deze immers had in 18 jaren van zijn Bestuur zoveel voor de Beweging gedaan en zoveel bereikt, dat hij groot respect voor zijn persoon had afgedwongen en grote populariteit bij de leiders had verworven.
De Hoofdverkenner was uniek en hij kon nu eenmaal in de Beweging niet worden vervangen. Het pleit voor den heer Oosterlee, dat hij een eigen en nieuw karakter gaf aan de functie van H.C., die van kameraadschappelijke medewerker en leider van het team van commissarissen.
Ongaarne zal men hem zien heengaan uit het Hoofdkwartier en dankbaar zal de vereniging hem blijven voor zijn toewijding en onverflauwde arbeid.
Het Hoofdcommissariaat heeft den heer Oosterlee niet uitsluitend genoegen gebracht. Tweemaal werd hij uit hoofde van deze functie door de Duitse politie gearresteerd. Hoe blijmoedig hij ook zijn offer voor de Beweging bracht, zo waren de dagen van onzekerheid en spanning voor hem en zijn gezin in hoge mate onaangenaam. Bij de bevrijding had Oubaas Oosterlee allerminst het idee, dat hij slechts korte tijd zijn krachten aan de Beweging zou kunnen blijven geven. Met grote energie heeft hij in het bevrijde Zuidelijk en Oostelijk deel van ons land de heroprichting van de Groepen ter hand genomen. Met een uiterst kleine Staf werd veel werk verricht en hij was de motor, die de machine spoedig op volle toeren deed draaien. Er is toen enorm veel werk door de padvinders gedaan en de lof ons over de paraatheid van de Nederlandse Boy Scouts toegezwaaid in Engeland, is in niet geringe mate te danken aan het verdienstelijk werk, dat te Nijmegen onder de directe leiding van den H.C. werd verricht.
Hoe moeilijk de vereniging het afscheid van Hoofdcommissaris Oosterlee ook valt, zo is er toch deze lichtzijde, dat hij als „padvindersman" voor de betrekking van Directeur-Generaal werd aangezocht en dat hij in zijn nieuwe functie veel ten bate van de jeugd zal kunnen blijven doen. De beste wensen van uit de padvindersbeweging vergezellen hem bij de aanvang van zijn nieuwe werkkring. Het moge hem gegeven zijn deze nieuwe functie lang te vervullen en moge hij er een grote voldoening in vinden.
Red.

[Weest paraat; officiëel orgaan van de Nederlandsche Padvinders, jrg 24, 1938, no 1, 1938 » 1938-01 - Pag. 6 | Delpher](#)
[Weest paraat; officiëel orgaan van de Nederlandsche Padvinders, jrg 26, 1940, no 9, 1940 » 1940-10 - Pag. 11 | Delpher](#)
[Weest paraat; officiëel orgaan van de Nederlandsche Padvinders, jrg 27, 1945-1946, no 5, 1945 » 1945-09 - Pag. 7 | Delpher](#)
[Weest paraat; officiëel orgaan van de Nederlandsche Padvinders, jrg 29, 1946-1947, no 5, 1947 » 1947-02 - Pag. 3 | Delpher](#)
[Arie Oosterlee - Scoutpedia.nl (scoutwiki.org)](#)
[Arie Oosterlee (geboren op 24 december 1890 en gestorven op 28 juli 1950; directeur van De Klokkenberg) en Cornelia Carolina Oosterlee - Haspels (geboren op 7 juli 1895 en gestorven op 20 oktober 1935) met hun zoon Piet Oosterlee (29 augustus 1920 - 23 oktober 1944) en dochter Willemien. Arie Oosterlee was de zoon van Pieter Oosterlee (de vorige directeur van de Klokkenberg) en Wilhelmina Lucretia Oosterlee-Gerretsen | Europeana](#)
[JOHANNES OOSTERLEE ZETTEN 24 MAART MIJNSHEERENLAND 30 JUNI 2001 - PDF Free Download (adoc.pub)](#)
[Een Scoutinggroep in oorlogstijd - PDF Free Download (docplayer.nl)](#)
[De Telegraaf » 22 dec 1937 - Art. 246 | Delpher](#)
[Studiezaal Nijmegen - De Gelderlander 6/12/1937](#)
De Verkenner, januari 1936
De Verkenner, december 1937
[Home - Netwerk Oorlogsbronnen](#)

Dit verhaal is onderdeel van *Scouts in de oorlog*, een verzameling verhalen als eerbetoon aan al die (oud) scouts die zich ingezet hebben voor onze vrijheid en hulp aan de medemens of die slachtoffer werden van oorlogsgeweld, in Nederland en het verre oosten. Met de verhalen willen we inspiratie bieden aan de scouts van nu, in hun wekelijkse activiteiten en als voorbereiding op hun bijdrage aan lokale herdenkingen. Kijk op http://vrijheid.scouting.nl voor meer informatie en alle andere verhalen.